

องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

Configuration, and the Link Pattern Educational Administration to
Develop People Sustainably

พระครูกิตติญาณวิสิฐ (ธนา หอมหวล)

Phrakrukittiyannawisit (Thana Homhuan)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Email: phrathana2555@hotmail.com

Received December 8, 2021; Revised January 30, 2022; Accepted February 15, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน 3) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้การวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติบรรยายการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า องค์ประกอบที่ความเหมาะสมนั้น จำแนกออกเป็น 5 องค์ประกอบหลัก 80 รูปแบบ

องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนพบว่า องค์ประกอบทุกข้อนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 มีพิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.063 ถึง 0.535 องค์ประกอบที่ความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ องค์ประกอบด้านลักษณะของการบริหาร และองค์ประกอบด้านการบริหารแนวพุทธ โดยองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่ใช้วิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับดีมาก สามารถที่จะนำไปวิเคราะห์รูปแบบได้

รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($X^2 = 95.99$, $df = 79$, $p = 0.09$) ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ ค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ค่ารากกำลังสองของค่าเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.16 และ ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.02

คำสำคัญ: องค์ประกอบ; รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษา; การพัฒนาอย่างยั่งยืน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to analyze the composition and linkage model for educational administration for sustainable development; 2) to analyze the confirmatory elements of the linkage model for educational administration for sustainable development; and 3) to analyze the figure model for educational management for sustainable development. The samples used in this research included 500 people. The tools used were interviews and questionnaires. Data analysis using descriptive statistics and Pearson's correlation analysis with ready-made computer programs and second-order confirmation element analysis computer programs.

It was found that the components and patterns of linkage for educational administration for sustainable development were appropriate and were classified into 5 key elements and 80 styles. Affirmative Elements, Models for Sustainable Development Educational Administration, were found that all elements were significantly related at the 0.001 level, with a correlation coefficient range from 0.063 to 0.535. The most correlated elements were management characteristics and Buddhist administrative elements. Where the elements are related and it is appropriate to analyze the linkage between education administration and sustainable development, very good able to be used to analyze patterns.

The linkage model for educational administration for sustainable development was found to be consistent with the empirical data ($x^2 = 95.99$, $df = 79$, $p = 0.09$), which differs from zero. Significance The harmonization index (GFI) is 0.98, the modified degree of harmony index (AGFI) is 0.95, the square root of the residual mean (RMR) is 0.16 and the square root of the mean quadratic error of the estimate (RMSEA) is 0.02.

Keywords: Configuration; Link Pattern Educational Administration; Develop People Sustainably

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้ เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (Office of the Education Council Secretariat, 2017) การปฏิรูปการศึกษาเป็นแนวทางที่มีความสำคัญยิ่งต่อการปรับเปลี่ยนการศึกษาให้เป็นการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ เครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของไทยคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นับเป็นครั้งแรกที่นโยบายการศึกษาของชาติ มีสถานะภาพเป็นพระราชบัญญัติ เป็นการปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญทั้งแนวคิดโครงสร้างและกระบวนการ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยและคุณภาพของคนไทยโดยรวมให้สูงขึ้น (Ministry of Education, 1999)

การบริหารการศึกษามีความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สถาบัน และประเทศชาติ การบริหารจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นดั่งบ่งชี้ถึงคุณภาพของสถานศึกษาในด้านการให้ความรู้แก่ผู้เรียน เป็นทักษะแนวทางในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งการบริหาร “การบริหาร” คือ การดำเนินกิจการให้สำเร็จด้วยความร่วมมือกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นกิจการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ กิจการบ้านเมือง หรือกิจการในครอบครัวก็อยู่ภายใต้หลักการเดียวกัน ฉะนั้นการบริหารจึงเกี่ยวข้องกับทุกกิจการ โดยการดำเนินกิจการร่วมกับผู้อื่นมีองค์ประกอบทั้งภายนอกและภายใน (Phra Dhammakosajarn Prayoon Dhammacitto, 2010) การบริหารเป็นได้ทั้งศิลป์ ศาสตร์ และวิชาชีพ เป็นทักษะและความรู้ที่แต่ละคนได้พัฒนาขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดหมายจุดใดจุดหมายหนึ่ง โดยทักษะและความรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้มีมาตรฐานทางวิชาชีพที่กำหนด และได้รับการยอมรับจากวิชาชีพนั้น ๆ (Sararatana, 2003)

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดัก

ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทศวรรษความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ (Potisuwan, 2021) การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ (Songsraboon et al., 2021) จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา (Office of the Education Council Secretariat, 2017) การบริหารในองค์กรจำเป็นต้องอย่างมากที่จะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรอบรู้ในการบริหารการศึกษา เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการบริหารสถานศึกษาที่ดี (Phumphongkhochasorn et al., 2021)

ในทางพุทธศาสนามีหลักพุทธธรรมที่สามารถประยุกต์เข้ากับหลักการบริหารอย่างเหมาะสม ผู้วิจัยขอยกหลักธรรม คือ สังคหวัตถุ 4 (Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 1996) คือ 1) ทาน คือ การให้ 2) เพียรวิริยะ คือ วาจาเป็นที่รัก 3) อุตถจริยา คือ การประพฤติประโยชน์ 4) สมานัตตตา คือ การวางตนสม่ำเสมอ เป็นหลักธรรมที่สามารถยึดเหนี่ยวจิตใจให้เกิดความรัก ความเข้าใจที่งามต่อกัน ที่สามารถนำไปบูรณาการอย่างเหมาะสม (Damnoen, 2021) ประพฤติปฏิบัติเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข (Tan & Damnoen, 2020)

ดังนั้นการศึกษารูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืน โดยสังเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืน จากแนวคิดของผู้รู้ต่างๆ แล้วนำแนวคิดการบริหารการศึกษามาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยเสนอโมเดลเชิงสมมติฐานขององค์ประกอบรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืนที่สร้างขึ้นเป็นสมมติฐานการวิจัย จากนั้นจึงตรวจสอบองค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืนในทางปฏิบัติว่ามีประสิทธิภาพตามที่ได้จากผลการสังเคราะห์หรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ข้อค้นพบการวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะทำให้ทราบข้อเท็จจริง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคนที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืน

2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีการบริหาร

คำว่าจัดการหรือการบริหาร นั้นภาษาอังกฤษมักใช้อยู่ 2 คำ คือ Management และ Administration ซึ่งหากสังเกตให้ดีจะพบว่าในด้านของความนิยมนั้น คำว่า Management นิยมใช้ในทางบริหารธุรกิจ ส่วนคำว่า Administration มักนิยมใช้ในทางบริหารราชการ โดยให้ความหมายว่า Management นั้น หมายถึงการจัดการในทางธุรกิจ ซึ่งเป็นการจัดการหรือดำเนินการไปตามนโยบายที่วางไว้ หรือหมายถึงว่า เป็นนำเอานโยบายไปปฏิบัติจัดทำ ส่วน Administration นั้น หมายถึงการบริหารราชการ หรือการบริหารรัฐกิจ ซึ่งเน้นในเรื่องการบริหารหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย (Pongsrirot, 1997)

ความแตกต่างของการจัดการกับการบริหารองค์กรต่าง ๆ มักใช้คำ 2 คำ คือ “การบริหาร” กับคำว่า “การจัดการ” สลับกันไปมา ทั้งนี้เนื่องจากทั้ง 2 คำนี้มีความหมายเหมือนกันถึงใช้แทนกันได้ มีข้อแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย ตรงที่ประการแรก การบริหาร (Administration) มักใช้ในวงราชการหรือราชการขณะที่การจัดการ (Management) ใช้กันในการธุรกิจหรือเอกชนเป็นหลัก ประการต่อมา การบริหาร (Administration) ใช้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับสูงขององค์กรที่มีหน้าที่ในการกำหนดกรอบนโยบายต่าง ๆ มักเรียกคนเหล่านี้ว่าผู้บริหารระดับสูง ส่วนการจัดการ (Management) ใช้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับบริหารรองลงมา ที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้แก่ตำแหน่งผู้จัดการนั่นเอง จะเห็นได้ว่าข้อแตกต่างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้นคำสองคำนี้จึงมักใช้แทนกันไปมาอยู่เสมอ (Mahasuthanon, 2002)

ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการบริหารได้ว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรขององค์กร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุจุดประสงค์ร่วมกันและประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร

การบริหารบุคลากร ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร เพราะเมื่อองค์กรใดมีการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่ดีและมีประสิทธิภาพแล้ว องค์กรนั้นย่อมเกิดการพัฒนา และองค์กรใดที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่ดีแล้ว ย่อมเป็นหลักประกันในการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีสถาบันการศึกษาและมีการบริหารหลากหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารบุคลากรไว้อย่างหลากหลาย ผู้วิจัยจะได้นำเสนอดังต่อไปนี้

ความหมายของการบริหารบุคลากร

การบริหารบุคลากร (Personnel Administration; Personnel Management) มีคำที่ใช้อยู่หลายคำ กล่าวคือ ในบางตำราเรียกว่าการบริหารงานบุคคล การจัดการงานบุคคล การบริหารงานเจ้าหน้าที่ การบริหารทรัพยากรบุคคล หรือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Mongkolvanich, 2012) เป็นต้น การบริหารงานบุคลากรเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในองค์การ ดังนั้นการบริหารบุคลากรจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าขององค์การ การบริหารบุคลากรเป็นการดำเนินไปได้แห่งกิจการที่กระทำด้วยปัญญา กระทำด้วยความหวัง และต้องทำเพื่อสังคม ต้องมีศาสตร์และศิลปะในการบริหารบุคลากร โดยมีภารกิจหลัก 7 ด้านคือ การวางแผนกำลังคน การสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม พัฒนา การจ่ายค่าตอบแทน การดูแลสุขภาพความปลอดภัย แรงงานสัมพันธ์ และการบริหารงาน จะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และนโยบายในองค์การใด ๆ ก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารทรัพยากรทางการบริหารที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด (Puttaradomnoensuk & Tonwimonrat, 2021)

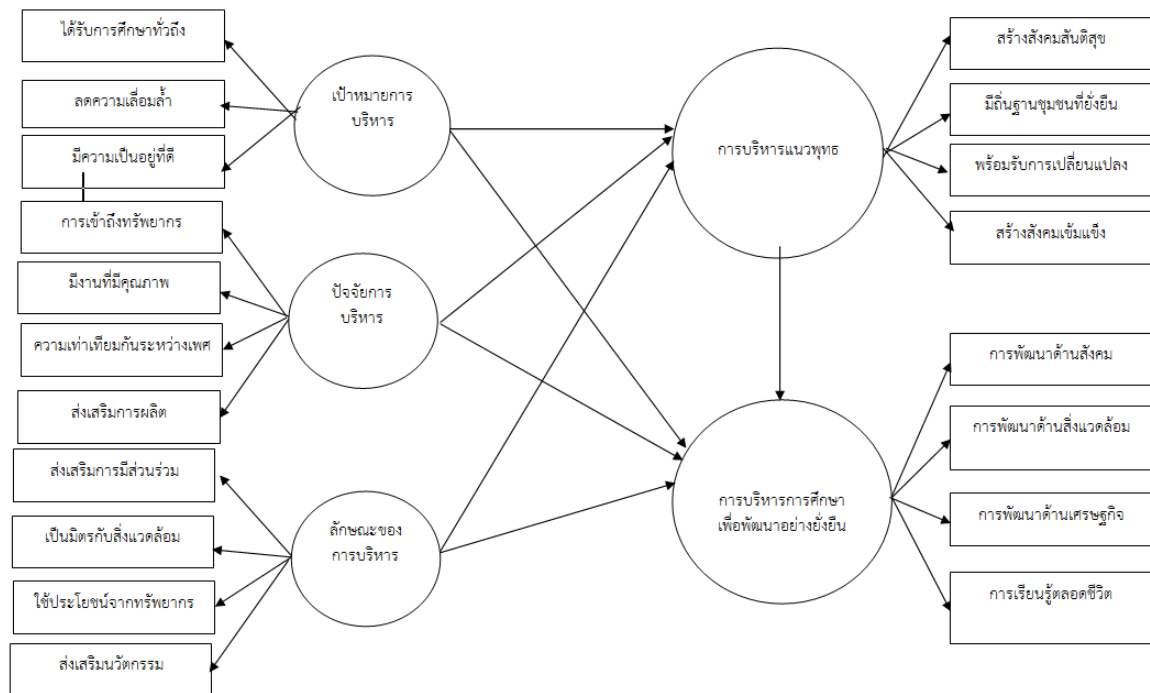
อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1987) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดด้านจิตวิทยามนุษยนิยม (Humanistic Theory) เป็นแนวคิดที่นิยมใช้กันมากในการพัฒนามนุษย์ โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า มนุษย์มีความดีและมีคุณค่าต่อการยอมรับ มาสโลว์ มองว่าความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการอื่น ๆ ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป มาสโลว์ แบ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้ 1) ความต้องการทางร่างกาย 2) ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง 3) ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ 4) ความต้องการการยกย่อง และ 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิตเป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ที่มีความรักและศักดิ์ศรีในตน มีวินัย มีจริยธรรม และประสิทธิผลในการดำเนินชีวิต

สรุปการบริหาร หมายถึง ศิลปะในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรขององค์การ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุจุดประสงค์ร่วมกันและประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คำนี้เข้าใจถึงความต้องการของบุคลากร เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในองค์การ สามารถสร้างพลังในการปฏิบัติงาน ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยได้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ ได้เสนอแนวคิดใหม่ในการพัฒนาโลกใบนี้หลังปี ค.ศ.2015 (Post-2015 Development Agenda) โดยมีข้อกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะนำไปใช้ในการพัฒนาโลกใบนี้ตั้งแต่ปี

ค.ศ.2015 และให้เรียกว่า Sustainable Development Goals หรือ SDGs) นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พื้นที่วิจัย คือ จังหวัดสุพรรณบุรี ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 1,736 คน โดยผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 500 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมตามแนวคิดของ Hair (1998) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสำรวจ (Survey Guide) ข้อมูลเบื้องต้นขององค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลองค์ประกอบ และรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการเพื่อพิจารณาลักษณะพื้นที่ และสถานที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (rating scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้คำถาม 120 ข้อ ใช้ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ 2) แบบสัมภาษณ์ (Interviewing) การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) จาก

กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 10 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจง นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติสถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows วิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ ความโด่ง ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการพัฒนาโมเดล เพื่อทราบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร และหาค่าความสัมพันธ์รายตัวแปร จำแนกตามกลุ่มพื้นที่ เพื่อทราบถึงลักษณะความสัมพันธ์เบื้องต้น ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย และโปรแกรม LISREL วิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลการวิจัยตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า จากการศึกษาเอกสารทำให้ได้องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) องค์ประกอบเป้าหมายการบริหาร มี 9 รูปแบบ 2) องค์ประกอบปัจจัยการบริหาร มี 12 รูปแบบ 3) องค์ประกอบลักษณะของการบริหาร มี 18 รูปแบบ 4) องค์ประกอบการบริหารแนวพุทธ มี 17 รูปแบบ และ 5) องค์ประกอบการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน มี 22 รูปแบบ รวมทั้งสิ้น 80 รูปแบบ

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า องค์ประกอบทุกข้อนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 มีพิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.063 ถึง 0.535 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านลักษณะของการบริหาร (Sum C) กับองค์ประกอบด้านการบริหารแนวพุทธ (Sum D) มีค่าเท่ากับ 0.535 รองลงมา คือองค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหาร (Sum B) กับองค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหาร (Sum C) มีค่าเท่ากับ 0.486 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือองค์ประกอบด้านเป้าหมายการบริหาร (Sum A) กับองค์ประกอบด้านการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sum E) มีค่าเท่ากับ 0.063 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 526.573 p -value (sig) = 0.000 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ ระหว่างองค์ประกอบเชิงยืนยันแต่ละด้านแล้วนั้น มีความแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาค่าดัชนีไกเซอร์ – ไมเยอร์ – ออลคิน (Kaiser-Meyer – Olkin measure of Sampling Adequacy) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.623 แสดงว่า องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่ใช้วิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับดีมาก สามารถที่จะนำไปวิเคราะห์รูปแบบได้ โดยสรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อ

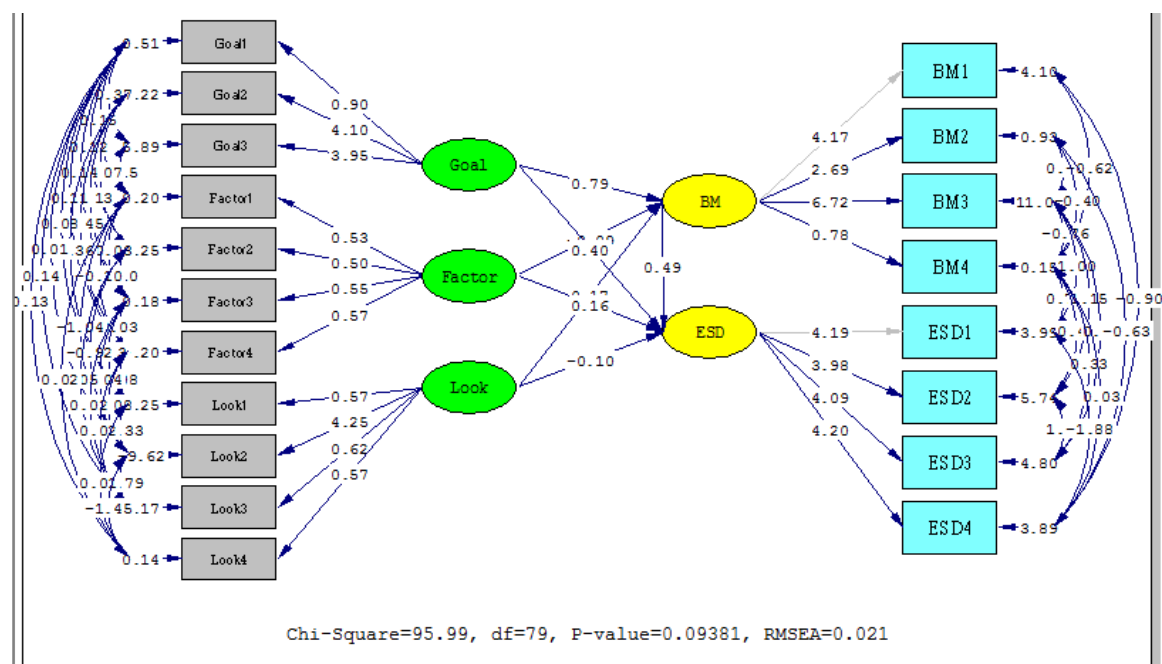
พัฒนาอย่างยั่งยืนทุกตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.063 ถึง 0.535 ลักษณะเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน	Mean	S.D.	Sk	Ku	C.V.
1. เป้าหมายการบริหาร	3.99	0.374	-0.413	-0.491	0.04
2. ปัจจัยการบริหาร	4.07	0.431	-0.815	1.234	0.10
3. ลักษณะของการบริหาร	4.01	0.307	-0.140	-0.465	0.04
4. การบริหารแนวพุทธ	4.07	0.390	0.189	-1.135	0.06
5. การบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน	3.94	0.368	-0.417	-0.106	0.14

3. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่าโมเดลการวัดขององค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกลมกลืนของข้อมูลเชิงประจักษ์ดีทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณาโดยจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านเป้าหมายการบริหาร พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบผ่านเกณฑ์ทุกตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรทั้งหมดมีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.50-0.57, ด้านปัจจัยการบริหาร พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบผ่านเกณฑ์ทุกตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรทั้งหมดมีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.32-0.54, ด้านลักษณะของการบริหาร พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบผ่านเกณฑ์ทุกตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรทั้งหมดมีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.36-0.53, ด้านการบริหารแนวพุทธ พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบผ่านเกณฑ์ทุกตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรทั้งหมดมีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.45-0.62, ด้านการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบผ่านเกณฑ์ทุกตัว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรทั้งหมดมีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.43-0.62 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน อันดับที่สอง ตามโมเดลการวัดที่ใช้ในรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน (Full Model) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 80 รูปแบบ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ($X^2 = 95.99$, $df = 79$, $p = 0.09$) ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ค่ารากกำลังสองของค่าเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.16 และ ค่ารากที่สองของ

ค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.02 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้นำประเด็นต่าง ๆ มาอภิปรายผลสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า จากการศึกษาเอกสารทำให้ได้องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบเป้าหมายการบริหารประกอบด้วย 9 รูปแบบ 2) องค์ประกอบปัจจัยการบริหาร มี 12 รูปแบบ 3) องค์ประกอบลักษณะของการบริหารประกอบด้วย 18 รูปแบบ 4) องค์ประกอบการบริหารแนวพุทธประกอบด้วย 17 รูปแบบ 5) องค์ประกอบการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 22 รูปแบบ รวมทั้งสิ้น 80 รูปแบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ayuwat (2009) เรื่อง “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก” ผลการวิจัยพบว่า 1. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 17 ด้าน 2. ได้ข้อสรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กทั้ง 17 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ส่วนนำ กล่าวถึงความเป็นมา ความสำคัญและยุทธศาสตร์การพัฒนา

คุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 2) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วยแนวคิดและหลักการ ยุทธศาสตร์ และคุณลักษณะของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 3) เงื่อนไขของการนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กไปใช้ 4) ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีประโยชน์และนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

2. จากวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า องค์ประกอบทุกข้อนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 มีพิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.063 ถึง 0.535 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ องค์ประกอบด้านลักษณะของการบริหาร (Sum C) กับองค์ประกอบด้านการบริหารแนวพุทธ (Sum D) มีค่าเท่ากับ 0.535 รองลงมาคือองค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหาร (Sum B) กับองค์ประกอบด้านปัจจัยการบริหาร (Sum C) มีค่าเท่ากับ 0.486 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือองค์ประกอบด้านเป้าหมายการบริหาร (Sum A) กับองค์ประกอบด้านการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sum E) มีค่าเท่ากับ 0.063 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 526.573 p-value (sig) = 0.000 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงยืนยันแต่ละด้านแล้วนั้น มีความแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาค่าดัชนีไกเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of Sampling Adequacy) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.623 แสดงว่าองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่ใช้วิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับดีมาก สามารถที่จะนำไปวิเคราะห์รูปแบบได้ โดยสรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนทุกตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.063 ถึง 0.535 ลักษณะเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันมากพอ สามารถที่จะนำมาวิเคราะห์รูปแบบได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sudtae, Wongkasem & Phoglin (2010) ที่พบว่า ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและองค์ประกอบหลักทั้ง 2 องค์ประกอบ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และมีการเสนอแนะการแก้ปัญหา คือ โรงเรียนควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปที่มีคุณภาพดีให้ครู ควรนำกระบวนการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไปประยุกต์ใช้ทั้งระบบ ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการวิจัย Srichan & Usaho (2021) พบว่าการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนจะสามารถพัฒนาให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามบริบทของแต่ละ

โรงเรียน โดยการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบโครงการหรือวิจัยลงในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน เพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจที่ตรงกันในการดำเนินงานและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

3. จากผลการวิเคราะห์รูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนพบว่าตามโมเดลการวัดที่ใช้ในรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน (Full Model) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 80 รูปแบบ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ($X^2 = 95.99$, $df = 79$, $p = 0.09$) ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ ค่าดัชนีความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ค่ารากกำลังสองของค่าเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.16 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.02 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 80 รูปแบบการเชื่อมโยงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้แก่

1) องค์ประกอบเป้าหมายการบริหารประกอบด้วย 9 รูปแบบ คือ ผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีโอกาสเข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

2) องค์ประกอบปัจจัยการบริหาร มี 12 รูปแบบ คือ มีความชัดเจนของขอบเขตการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา การเก็บเกี่ยวทรัพยากร และบำรุงรักษาระบบทรัพยากรกับเงื่อนไขทางสังคมและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สนับสนุนการผลิต จัดหาและใช้สื่อการเรียนการสอนเทคโนโลยี นวัตกรรมการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย พัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษา (Dual Education), หลักสูตรระยะสั้น

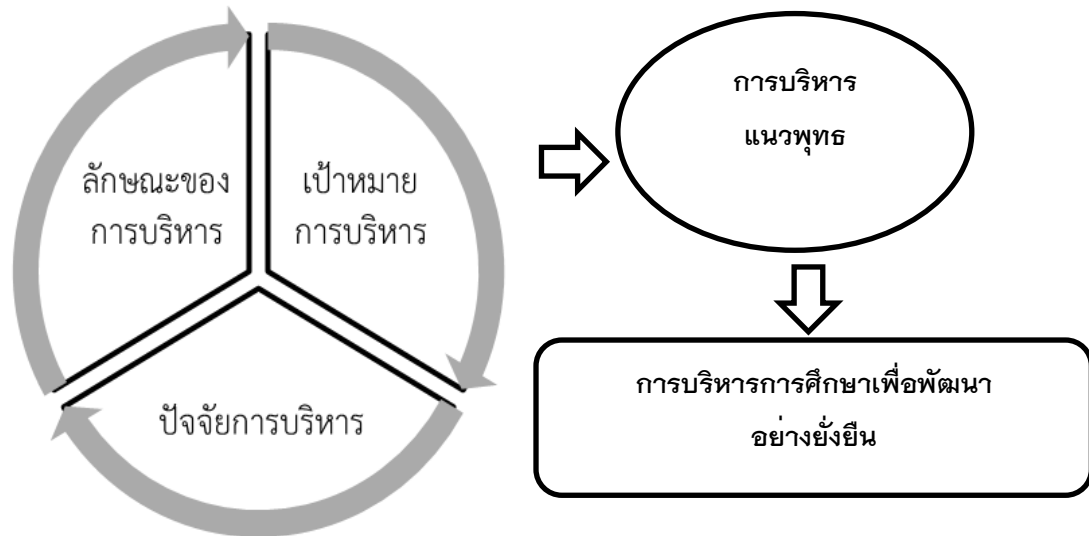
3) องค์ประกอบลักษณะของการบริหารประกอบด้วย 18 รูปแบบ คือ ส่งเสริมการบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-base Management), รูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ “CLUSTERS” เป็นต้น สร้างความเข้มแข็งในการยกระดับคุณภาพการศึกษารูปแบบเครือข่าย ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนด้วยพลังประชารัฐอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และสาธารณชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การ

กำกับดูแล ตลอดจนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ป้องกันไม่ให้สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่เป็นคุณต่อสถานศึกษาถูกทำลาย กำจัดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาให้หมดไป สร้างหรือพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีหรือมีคุณภาพที่เหมาะสม ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ได้มาตรฐานแล้วให้คงอยู่ บริหารจัดการทรัพยากรมีความสมดุลหรือมีความพอเพียงกับการกิจ มีเป้าหมายที่สำคัญในการใช้สอยทรัพยากรทางการศึกษายึดหลักประหยัดในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย หนึ่งตรวจสอบคุณภาพของทรัพยากร ยกระดับผลการประเมินระดับนานาชาติตามโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในด้านต่างๆ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ

4) องค์ประกอบการบริหารแนวพุทธ ประกอบด้วย 17 รูปแบบ คือ มีความรับผิดชอบและมีเหตุผลที่อธิบายได้รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้ บ้าน วัด และโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการคาดการณ์ผลลัพธ์ของการบริหารสถานศึกษา มีความโปร่งใสของการบริหารภายในสถานศึกษา ลดการใช้ทรัพยากรภายในชุมชน เน้นใช้เฉพาะพลังงานสะอาดอย่างประหยัดพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ ด้านการเรียนการสอนนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพิ่มประสิทธิภาพการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครอง และชุมชน สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ แสวงหากลุ่มคนที่มีอิทธิพลทางความคิดในการนำการเปลี่ยนแปลง สร้างเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงให้ชัดเจน เน้นการสื่อสารที่ทั่วถึงและถูกต้องโดยต้องมีการจัดระบบภายใน ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเสนอความคิดใหม่ ๆ และสนับสนุนให้เกิดโครงการใหม่ ๆ คำนึงถึงคุณภาพและความสัมพันธ์อันเกื้อกูลกันระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน เน้นการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา เน้นคุณภาพของผู้เรียนมากกว่าปริมาณของผู้เรียน มีกิจกรรมร่วมกันระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียน

5) องค์ประกอบการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 22 รูปแบบ คือ ปรับปรุงและส่งเสริมโรงเรียนให้เป็นแหล่งให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ประชาชนตระหนักว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนซึ่งชุมชนมีส่วนรับผิดชอบในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตยขั้นมูลฐานให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น สร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายข้อมูลสิ่งแวดล้อมเพื่อการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีเครือข่ายข้อมูลสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน ผูกอบรมบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาส่งเสริมให้มีการศึกษาและสนับสนุน พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมอนุรักษ์การเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม พัฒนาหลักสูตรให้มีการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาทุกระดับ คนในท้องถิ่นหรือในชุมชนเดียวกันมีจิตสำนึกร่วมกัน มีความปรารถนาที่จะดำรงอยู่ด้วยกัน สร้างเวทีการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในชุมชน มีการวิเคราะห์ศักยภาพ และขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับทุกรูปแบบของการเรียนรู้ไม่เพียงเฉพาะการศึกษาที่เป็นทางการ

เท่านั้น จัดสรรทรัพยากร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกช่วงเวลาในชีวิต ทุกภาคส่วนสร้างความร่วมมือร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยองค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูได้จัดรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมนโยบาย งบประมาณและจัดโครงการพัฒนาผู้บริหารและครูพัฒนาตนเองในด้านการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้เรียน พัฒนาสถานศึกษา พัฒนาสังคม พัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืน

2. งานวิจัยนี้เน้นวิธีการวิเคราะห์ผลเพื่อพัฒนาองค์ประกอบและรูปแบบ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ แล้วทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ซึ่งพบว่าเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาองค์ประกอบและรูปแบบในภาพรวมได้ดี ดังนั้น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดองค์ประกอบและรูปแบบ สามารถนำวิธีการพัฒนาองค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนไปพัฒนาด้านอื่น ๆ เพื่อตอบสนองแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยองค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยควรนำไปสร้างเป็นแบบวัดและประเมินองค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และโรงเรียนในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

2. จากผลการวิจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปเป็นองค์ประกอบและรูปแบบการพัฒนาด้านอื่นๆ ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เขต 1 เท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ รวมทั้งนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อการตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลที่มาจากสังกัดต่างกัน หรือผู้ให้ข้อมูลต่างกลุ่มกัน และควรทำศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบและรูปแบบการเชื่อมโยงการบริหารในแต่ละด้าน เช่น การบริหารงานวิชาการ, การบริหารงานบุคคล, การบริหารงบประมาณ, การบริหารงานทั่วไป เป็นต้น

References

- Ayuwat, T. (2009). *Best practices in academic administration of small-size basic education school*[Doctoral dissertation, Silpakorn University].
- Chayamarit, S. (2021). Human resource development to accommodate the public and private sector organizations in the digital age. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 4(1), 38–50.
- Damnoen, P.S. (2021). The Development of Student Characteristics in According to the Nawaluk Framework of the Buddhist integration of Buddhapanya Sri Thawarawadee Buddhist College. *Asia Pacific Journal of Religions and Cultures*, 5(2), 126–135.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1996). *Thai Tripitaka*. MCU Press.
- Mahasathanon, T. (2002). *Principles of management and management principles*. Thanat Printing.
- Maslow, A. (1987). *Motivation and Personality*. Harper and Row Publishers.
- Ministry of Education. (1999). *Ministry of Education and education reform driving*. Shipping and Package Printing Organization.
- Mongkolvanich, J. (2012). *Organizational Administration and Educational Personnel*. V. Print.
- Office of the Education Council Secretariat. (2017). *National education plan 2017 – 2036*. Prikwan Graphic.

- Phra Dhammakosajarn (Prayoon Dhammacitto). (2010). *Managing a Buddhist organization, choosing Dharma to meet the problems through the crisis*. Prachachat Business Newspaper.
- Phumphongkhochasorn, P., Damnoen, P. S., Suwannapratchee, T., & Phoomparmarn, U. (2021). National Educational Standards and the Improvement of Thai Education System with World Class. *Asia Pacific Journal of Religions and Cultures*, 5(1), 75–86.
- Pongsrirot, S. (1997). *Organization and Management* (7th ed.). Technic 19 Limited Partnership,
- Potisuwan, J. (2021). Strategic leader behaviors. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 4(1), 135–148.
- Puttaradomnoensuk, O., & Tonwimonrat, S. (2021). The transformational leadership of administrators and job motivation of teachers in school under Samutsongkram primary educational service area office. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 4(3), 1172–1187.
- Sararatana, W. (2003). *Educational administration, principles, theory, functions, issues and analysis*. Thiphawisut Printing.
- Songsraboon, R., Thongtao, J., Damnoen, P. S., & Huanjit, P. S. (2021). Course Management Based on Outcome-Based Education (OBE) of Learning by Working in Real Conditions. *Turkish Journal of Physiotherapy and Rehabilitation*, 32(3), 20491–20499.
- Srichan, A., & Usaho, C. (2021). A Needs Assessment of Developing Sub-district Quality School Management Based on The Concept of School as A learning Community. *Educational Management and Innovation Journal*, 4(3), 21–37.
- Sudtae, K., Wongkasem, S., & Phoglin, S. (2010). Development of academic administration model for small sized schools. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 4(2), 127–136.
- Tan, C. C., & Damnoen, P. S. (2020). Buddhist Noble Eightfold Path Approach in the Study of Consumer and Organizational Behaviors. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(1), 1–20.